

Liite

SELKÄMEREN KEHITTÄMISOHJELMA

Toimenpidetaulukko

Muokattu 06.03.2008

Merialuekohtaiset hankkeet on esitetty järjestyksessä pohjoisesta etelään.

I VESIEN TILA						
I A. Teemakohtaiset hankkeet						
Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
Merialueen tila	Merialueen tilan parantaminen ja kuormituksen vähentäminen	Vesiensuojelu- ja kunnostustoimenpiteiden toteuttaminen valuma-alueilla				
	Merialueen tilan seuranta ja parantaminen	Selkämeren virtausmallien tarkentaminen, Saaristomereltä ja Perämereltä tulevan ravinnekuormituksen selvittäminen ja mallintaminen	LOS, LSU, SYKE, tutkimuslaitokset, ym.	50 000 - €		2009-
		Intensiiviaseman palauttaminen Pyhämaan ja Porin edustalle				
		Selkämeren rantavesien rehevöitymis- ja hoitohankkeessa tuotettujen ilmakuvien oikominen, hyödyntäminen ja jalostaminen	LOS	10 000 €	LOS	2008-
		Satelliittikuvien hyödyntäminen merialueen seurannassa				
Viemäriverkoston toiminta-alueet rannikolla	Yhdyskuntien jätevesikuormituksen vähentäminen	Jätevesien yhteispuhdistus ja käsittelyn keskittäminen tehokkaampiin yksiköihin	kunnat, teollisuus, LOS			
		Huonokuntoisten viemäriverkostojen kunnostaminen	kunnat			
Hulevedet	Hulevesikuormituksen vähentäminen	Hulevesien erillisviemäroinnin ja käsittelyjärjestelmien tarvearviointi, suunnittelu ja rakentaminen				
Rannikon ja saariston haja- ja loma-asutus	Haja- ja loma-asutuksen jätevesikuormituksen vähentäminen	Viemäriverkoston laajentaminen nykyisten toiminta-alueiden ulkopuolelle, jätevesi- ja vesihuolto-osuuskuntien perustaminen	Kunnat, laitevalmistajat, kiinteistönomistajat, perustettavat osuuskunnat		Kunnat, LOS, kiinteistönomistajat	2008-2015

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
		Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn tehon parantaminen muun vesihuollon mukaiseksi: kiinteistökohtaisten pienpuhdistamojen rakentaminen	Kiinteistönomistajat	2 000-8 000 €/kiinteistö	Kiinteistönomistajat	2008-2013
		Kuivakäymälöiden ja harmaiden vesien käsittelyn markkinoiminen rannikolla (kalliorannat, mökkisaaret ym.)	Kunnat, kyläyhdistykset, LOS		LOS, kunnat, TE-keskus	2008-
		Tietoisuuden lisääminen haja-asutuksen jätevesien käsittelyvaatimuksista: neuvonta-, tiedotus- ja kehittämishankkeen toteuttaminen	Kunnat		Kunnat, TE-keskus, LOS, kiinteistönomistajat, alan yritykset	2008-2010
I VESIEN TILA						
I B. Merialuekohtaiset hankkeet						
Vakavan ja suurehkon rehevöitymisriskin alueet Selkämerellä	Merialueen tilan parantaminen	Riskialueille (Peipunlahti, Pihlavanlahti, Ahlaisten saaristo, Pieskerinlahti, Verkkoranta, Kuivalahdensalmi, Eurajoensalmi, Olkiluodonvesi, Unajanlahti, Mannerveden perukka) kohdistuvan kuormituksen vähentäminen eri toimenpitein, veden virtauksen parantaminen ja rehevöityneiden alueiden kunnostaminen	Paikalliset toimijat (asukkaat, yhdistykset), kunnat, LOS		Paikalliset toimijat (asukkaat, yhdistykset), kunnat, LOS	
Haminaholma (Merikarvia, Pori)	Merialueen tilan parantaminen	Vesiensuojelutoimenpiteiden ja kalataloudellisen kunnostuksen toteuttaminen Uksjoen vesistöalueella	TE-keskus, kunnat, paikalliset asukkaat ja yhdistykset	70 000 €	TE-keskus, kunnat, asukkaat ja yhdistykset	2008-
II MAANKOHOAMINEN						
II A. Teemakohtaiset hankkeet						
Luonnon monimuotoisuus	Luonnon monimuotoisuuden ja suojeluarvojen säilyttäminen	Selvityksen laatiminen maankohoamisen vaikutuksista luontoarvojen säilymiseen ja muuttumiseen	LOS, kunnat, luontojärjestöt, GTK, Geodeettinen laitos	50 000 €	LOS, kunnat	
Rannikkoalueet	Maankohoamisen ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuminen	Maankohoamisen ja ilmastonmuutoksen yhteisvaikutusten selvittäminen				
		Alueellisten selvitysten laatiminen maankohoamisen vaikutuksista rantakiinteistöjen arvonmuodostumiseen	Kunnat, Satakuntaliitto		Kunnat, Satakuntaliitto	2010-
Veneily	Maankohoamisesta johtuvien haittojen lieventäminen	Veneväylien uudelleen sijoittaminen sopivimmille alueille, väylien merkitseminen ja kunnossapito	Rannikkokunnat, Merenkululaitos, veneilijät			2008-

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
II MAANKOHOAMINEN						
II B. Merialuekohtaiset hankkeet						
Jokisuistot (Kasalanjoki, Merikarvianjoki, Ahlaisten joet, pienjoet)	Mataloitumisongelmien lieventäminen	Ruoppausten suunnittelu ja toteuttaminen tulvien ehkäisemiseksi, veden virtausten ja vesistön käyttömahdollisuuksien ylläpitämiseksi (luonnonsuojelunäkökohdat huomioitava)	Kunnat, paikalliset yhdistykset ja asukkaat, LOS			
Lankoslahden lahdet (Merikarvia)	Mataloitumisongelmien lieventäminen	Ruoppausten suunnittelu ja toteuttaminen alueen liikumis- ja käyttömahdollisuuksien ylläpitämiseksi	Rannanomistajat			
Krookanlahti (Merikarvia)	Veden virtausten parantaminen	Palosaaren siltarumpujen parantaminen, lahden perukan ruoppaaminen	Rannanomistajat, kunta	50 000 €	LOS 50%, kunta, rannanomistajat	
Vähä-Väkkärän ja Iso-Väkkärän välinen lahti, Iso-Väkkärän ja Norra Svärdsön välinen salmi, Perunamaankarin ympäristön salmet (Pori)	Veden virtausten parantaminen, mataloitumisongelmien lieventäminen	Ruoppausten suunnittelu ja toteuttaminen alueen liikumis- ja käyttömahdollisuuksien ylläpitämiseksi	Väkkärän Kalastuskunta, rannanomistajat			
III MERIALUEEN KÄYTTÖ						
III 1. Metsästy, kalastus ja muu virkistyskäyttö						
III 1. A. Teemakohtaiset hankkeet						
Kalatalous	Ammattikalastuksen turvaaminen	Hylkeenkestävien pyydysten kehittäminen ja käyttöön ottaminen	Ammattikalastajat, TE-keskus		TE-keskus	2007-
		Silakan ja merikutuisen siian kutualueiden kartoittaminen	TE-keskus, Porin lintutieteellinen yhdistys, Selkämeren ammattikalastajat, RKTL	50 000 - €	TE-keskus, talkootyöt	2008-
		Paikallisen kalajalostuksen kehittäminen (Merikarvia, Reposaari, Rauma)	Kunnat, Selkämeren ammattikalastajat, TE-keskus	1 000 000 €	TE-keskus, kunnat ym.	2008-
	Kalataloudellisten arvojen säilyttäminen ja parantaminen	Vaelluskalojen nousuedellytysten turvaaminen	TE-keskus, vesialueen omistajat			

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
		Kalakantojen hoitaminen ja keskeisten lisääntymisalueiden säilyttäminen, alueellisen siika- ja meritaimenohjelman laatiminen ja toteuttaminen istutusten koordinoimiseksi	TE-keskus, RTKL			
		Taimenkantojen heikkenemiseen vaikuttavien tekijöiden selvittäminen ja poistaminen				
		Kalastusalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien toteuttaminen	Kalastusalueet		Kalastusalueet	
	Kalankasvatuksen haittojen vähentäminen	Esityksen laatiminen kalankasvatukseen sopivista ja siihen soveltumattomista alueista				
Kalatalous ja virkistyskäyttö	Ammattikalastuksen ja virkistyskäytön turvaaminen	Haittaeläinten aiheuttamien haittojen vähentäminen (esim. harmaahylkeen ja merimetson kantojen säätelyn tarpeen selvittäminen)	TE-keskus, kalastajat, metsästysseurat, ympäristöviranomaiset			
Virkistyskäyttö	Luonnon tarkkailun ja luontoharrastuksen edistäminen	Vapaa-ajan kalastuksen kiinnostavuuden lisääminen nuorten keskuudessa (markkinointi- ja ympäristötietoisuushanke)	Kalastusalueet ja -seurat	10 000 €	TE-keskus	
		Muutontarkkailupaikkojen rakentaminen				
		Perinteisten luonnonkäyttömuotojen turvaaminen (laidunnus, kalastus, metsästyminen, marjastus, sienestys jne)	Maanomistajat, ammatti- ja kotitarvekalastajat, metsästysseurat		TE-keskus, LOS, LIFE-rahasto	
III MERIALUEEN KÄYTTÖ						
III 2. Veneily ja vesiliikenne						
III 2. A. Teemakohtaiset hankkeet						
Matkailu	Venematkailun kehittäminen	Kestävän kehityksen mukaisen venematkailun kehittämissuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen	Satakuntaliitto, matkailuyrittäjät, satamapalveluiden tarjoajat		Satakuntaliitto	2008-
Palvelut	Kuormituksen vähentäminen ja veneilypalveluiden kehittäminen	Kattavan imutyhjennysverkoston (jätevedet ja pilssivedet) rakentaminen (20 kpl)	Kunnat, LOS, Pidä Saaristo Siistinä ry	180 000 €		2008-
	Veneilypalveluiden kehittäminen	Viranomaisten suorittamien veneliikennelaskentojen toteuttaminen ja palveluiden kehittäminen selvityksen tulosten perusteella	Kunnat		Kunnat	2008-

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
		Alueellisten suunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen jätehuollon, palveluiden helppokäyttöisyyden, polttoainejakelun ja saatavuuden kehittämiseksi	Kunnat, LOS, veneilyseurat			2009-
		Käynti- ja kotisatamien palveluiden kehittämissuunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen	Kunnat			
		Vammaispalveluiden ja ensiapuun liittyvien rakenteiden kehittämissuunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen palvelusatamissa	Kunnat, satamayrittäjät, pelastusviranomaiset ja vammaisyhdistykset			
Väylät ja reitit	Vesiliikenteen ja veneilyreittien kehittäminen	Veneväylien ja -reittien saavutettavuusselvitysten laatiminen (venekoot, syväys, venelaskupaikat jne.)	Kunnat		Kunnat	2008-
		Väylien käyttö- ja hoitosuunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen	Kunnat, Merenkululaitos		Kunnat, Merenkululaitos	2008-
	Melontareitistöjen kehittäminen	Uusien melontareitistöjen suunnittelu ja vanhojen kehittäminen (kartat)	kunnat, melontaseurat		TE-keskus, kunnat, yhdistykset	
Ympäristötietoisuus	Veneilijöiden ympäristötietoisuuden parantaminen, kuormituksen vähentäminen	Tiedottaminen, neuvonta ja valistus veneilijöiden ympäristön- ja luonnonsuojelullisen vastuun parantamiseksi	Veneilyseurat, kunnat, ympäristöviranomaiset, venematkailuyrittäjät, SATAVESI-ohjelma			
III MERIALUEEN KÄYTTÖ						
III 2. Veneily ja vesiliikenne						
III 2. B. Merialuekohtaiset hankkeet						
Porin pohjoinen saaristo	Veneväylien parantaminen	Väylien merkinnän parantaminen: ohuiden viittojen vaihtaminen paremmin näkyviin	Porin kaupunki			
Puhelinsuntti, Rimpikari, Norra Svärdö, Svälssö (Pori)	Veneväylien parantaminen	Puhelinsuntista itään menevän väylän syventäminen tai siirtäminen Rimpikarin kaakkoispuolelle. Kuunttosuntin ja Norra Svärdsön ja Svälssöön välisen väylän oikaiseminen poistamalla kiviä	Porin kaupunki			
Omenapuumaan ja Reksaaren venereitti (Rauma)	Veneväylien parantaminen	Väylän ruoppaaminen ja oikaisu ja suunnitelman laatiminen	Rauman kaupunki			

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
Karjasluodon ja Otanmaan välinen salmi (Rauma)	Venesataman saavutettavuuden parantaminen	Salmen ruoppaaminen ja suunnitelman laatiminen	Kiinteistöjen omistajat			
Unajanlahden veneväylä (Rauma)	Veneväylien parantaminen	Runkoväylän ruoppaaminen Unajanlahdelle ja venelaituriin	Unajan kyläyhdistys			
III MERIALUEEN KÄYTTÖ						
III 3. Merimatkailu						
III 3. A. Teemakohtaiset hankkeet						
Matkailuelinkeino	Kestävän kehityksen toteuttaminen merimatkailussa	Kestävän luontomatkailuohjelman laatiminen Selkämerelle	Kunnat, ympäristöviranomaiset, yrittäjät, vapaaehtoisjärjestöt			
	Venematkailuelinkeinon kehittäminen	Palveluiden lisääminen ja kehittäminen: yleisön venekuljetukset yleiseen virkistyskäyttöön osoitetuille saarille ja järjestetyt valmispakettimatkat saaristoluontoon	Kuntien kehittämissyhtiöt ja matkailupalvelut sekä yrittäjät			
		Tarkempien merikarttojen laatiminen ja päivittäminen venematkailun ja yleisen virkistyskäytön tarpeisiin	Merenkulunlaitos			
	Ammattikalastuksen turvaaminen	Matkailualan kehittäminen ammattikalastajien sivuelinkeinoksi	Kuntien matkailu- ja alueelliset kehittämissyhtiöt, ammattikalastajayhdistykset			
III MERIALUEEN KÄYTTÖ						
III 3. Merimatkailu						
III 3. B. Merialuekohtaiset hankkeet						
Ouran saaristo (Merikarvia)	Luontomatkailun kehittäminen	Palveluvarustuksen ja reittien kehittäminen	Kunta, valtio, yrittäjät			
Krookka (Merikarvia)	Matkailuun liittyvien toimintojen kehittäminen	Palveluiden ym. monipuolistaminen (kaavoitus, suunnittelu, rakentaminen) ja toimijoiden verkostoituminen	Kunta, kiinteistöjen omistajat			
IV MERIALUEELLE RAKENTAMINEN						
IV A. Teemakohtaiset hankkeet						
Energiantuotanto	Ympäristö- ja maisemahaittojen vähentäminen	Tuulivoimapuistojen rakentaminen ja niihin liittyvien teknologioiden kehittäminen ympäristövaikutusten vähentämiseksi	Voimayhtiöt, tutkimuslaitokset esim. VTT		Tekes, energiateollisuus	

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
Luonnonvarat	Luonnonvarojen hyödyntämisen ympäristövaikutusten vähentäminen	Selvitysten laatiminen merenalaisten luonnonvarojen hyödyntämisestä ja hyödyntämisen ympäristövaikutuksista, luonnonvarojen hyödyntämisen ohjaaminen ympäristövaikutusten vähentämiseksi				
Satama- ja telakkatoimintojen alueet, jätevesien purkualueet	Vesirakentamishankkeiden ympäristövaikutusten selvittäminen ja vähentäminen	Sedimentin haitta-aineiden levinneisyyden selvittäminen, kunnostusruoppausten toteuttaminen alueilla, joilla korkeat haitta-ainepitoisuudet	Vesistö rakentamisen toteuttajat, LOS, kunnat			
Vesistö rakentaminen	Vesistö rakentamisen ympäristövaikutusten vähentäminen	Pilaantuneiden sedimenttien käsittelyn kehittäminen: selvitykset yleisen pilaantuneiden sedimenttien läjitysalueen perustamisesta	LOS, tutkimuslaitokset, kunnat			
		Pienruoppauksen ohjeistuksen selkiinnyttäminen ja lupakäytäntöjen yhtenäistäminen	LOS, kunnat			
V TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN JA YMPÄRISTÖRISKIEN HALLINTA						
V 1. Meriliikenne						
V 1. A. Teemakohtaiset hankkeet						
Matkailu ja veneily	Veneilyturvallisuuden parantaminen	Ajanmukaiset karttojen tuottaminen (rannikkokuntien omat merikarttasarjat), väylien kunnossapito ja reittimerkintöjen parantaminen	Kunnat, Merenkululaitos			
	Merimatkailuturvallisuuden parantaminen	Matkailuyrittäjien kouluttaminen meriturvallisuus- ja ympäristöasioissa	Pelastusviranomaiset, matkailuyrittäjät, koulutuslaitokset, merenkululaitos			
Meriliikenne	Meriturvallisuuden ja riskien hallinnan parantaminen	Tietoteknisten valmiuksien ja luotsipalvelujen kehittäminen, väylien turvallisuuden parantaminen	Luotsilaitos, Merenkululaitos			
		Alusten valvontaan liittyvien seurantamenetelmien kehittäminen ja ajanmukaisten rahtitietoaineistojen laatiminen				
		Kemikaalikuljetusten tilastoiminen ja rekisteröiminen, kokonaiskartoituksen laatiminen kuljetuksista ja Itämeren laajuisen riskienarvioinnin laatiminen kemikaalien riskienhallinnasta	EU:n ja Itämeren rantavaltiot			

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
	Onnettomuustilanteisiin varautuminen ja toimintatapojen kehittäminen	Eri kemikaalien ympäristövaikutus selvitysten laatiminen	EU:n vastaavat virastot, tutkimuslaitokset			
		Ajanmukaisten alusöljy- ja kemikaalivahinkojen torjunnan yhteissuunnitelmien laatiminen	SYKE, LOS, alueelliset pelastusviranomaiset			
		Vapaaehtoisten kouluttaminen ympäristövahinkokunnostuksiin	WWF ym. vapaaehtoisjärjestöt, alueelliset pelastusviranomaiset			
	Vieraslajien kulkeutumisen estäminen	Painolastivesien käsittelyn parantaminen, tulokaslajien torjunta, kansainvälinen yhteistyö	Ympäristöviranomaiset, varustamot, tutkimuslaitokset			
V TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN JA YMPÄRISTÖRISKIEN HALLINTA						
V 2. Meritulvat						
V 2. A. Teemakohtaiset hankkeet						
Alavat rannikkoalueet	Luonnonkatastrofeihin varautuminen	Suunnitelmien laatiminen rantavyöhykkeen rakentamisen ohjaamiseksi alimpien suositeltavien rakentamiskorkeuksien mukaisesti	LOS, kunnat			
		Varautumissuunnitelmien laatiminen nykyisten rakenteiden ja toimintojen tarpeelliseksi suojaamiseksi	LOS, kunnat, kiinteistönomistajat, teollisuus			
		Meriveden korkeuden ja sääilmiöiden ennustettavuuden parantaminen tutkimuksella ja seurantalaitteistoa kehittämällä	Ilmatieteenlaitos, merenkululaitos, alueelliset ja paikalliset ympäristöviranomaiset sekä alueellinen pelastuslaitos			
V TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN JA YMPÄRISTÖRISKIEN HALLINTA						
V 3. Teollisuus						
V 3. A. Teemakohtaiset hankkeet						
Teollisuus	Ympäristöriskien hallinnan parantaminen	Ympäristöriskikartoitusten laatiminen paikalliset olosuhteet huomioiden, kartoitusten yksinkertaistaminen ja kehittäminen toimintaa tukevaksi	Teollisuus, viranomaiset			

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
		Usean eri riskialueen (ympäristö-, kemikaali-, työterveysturvallisuus, palosuojelu jne.) huomioivan yksinkertaisen kehittämismallin laatiminen	Teollisuus, viranomaiset			
Teollisuuslaitokset, ydinvoimala	Lauhdevesien ympäristövaikutusten vähentäminen	Elinympäristöjen ja eliöstön muutosten selvittäminen ja torjuminen	teollisuuslaitokset, TVO, LOS, tutkimuslaitokset			
V TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN JA YMPÄRISTÖRISKIEN HALLINTA						
V 3. Teollisuus						
V 3. B. Merialuekohtaiset hankkeet						
Porin edustan merialue	Ympäristöriskien selvittäminen ja vähentäminen	Mäntyluodon/Tahkoluodon/Reposaaren satama-aitaiden TBT-selvityksen laatiminen ja saastuneiden alueiden kunnostaminen	Porin kaupunki, LOS		Porin kaupunki, LOS	2009-
VI LUONTO- JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ						
VI A. Teemakohtaiset hankkeet						
Eliöstö	Dioksiini-kuormituksen vähentäminen	Vältettävissä olevan dioksiini-kuormituksen Selkämerelle kulkeutumisen estäminen				
Luonnon monimuotoisuus	Luonnon monimuotoisuuden selvittäminen, säilyttäminen ja luonnon virkistyskäytön edistäminen	Selkämeren kansallispuiston toteuttaminen, Natura-alueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien laatiminen	Kunnat, LOS, Metsähallitus, maa- ja vesialueen omistajat			
		Vierasperäisten pienpetojen pyytäminen (pyyntilaitteiden hankinta)	Metsästysseurat, maanomistajat, kunnat, riistanhoitopiiri, Metsähallitus	10 000 -15 000 €		
		Kampamaneettitutkimusten toteuttaminen	LOS, Merentutkimuslaitos, SYKE, varustamot		Varustamot, säätiöt, ym	2008-

Kohde	Tavoite	Toimenpide	Toteuttajat	Kustannusarvio	Rahoituslähde	Aikataulu
Luonto- ja kulttuuriympäristö	Luonnon monimuotoisuuden, maiseman ja kulttuurin tutkiminen, Selkämeritietoisuuden lisääminen	Laaja-alaisen ja poikkitieteellisen Selkämeri-ohjelman aloittaminen: 1. Yhteistyön lisääminen naapurimerialueiden toimijoiden kanssa (Ruotsi, Saaristomeri, Perämeri) 2. Ilmastomuutoksen vaikutusten selvittäminen 3. Saariston eliölajiston kartoittaminen 4. Kotoperäisten lajien suojeleminen (suojelutoimenpiteet ja selvitykset) 5. Vieraslajien leviämisen estäminen ja vieraslajien ekosysteemivaikutusten selvittäminen 6. Satakunnan rannikolta ja vedenalaisesta luonnosta kerätyn luontotiedon kokoaminen yhteen (esim. paikkatietoaineistoksi Lounaispaikkaan) 7. Perinteisten rannikkokalastustilojen historian, työmenetelmien ja perinnemaisemien tallentaminen (teollisen vallankumouksen jälkeisen historian dokumentointi)	SYKE, LOS, tutkimuslaitokset, yliopistot, Selkämeren teemavuosi			
Tutkimus	Tutkimusmenetelmien kehittäminen	Koekalastuksen kehittäminen Selkämerellä: kaukokartoitusmenetelmien käyttöönotto	Tutkimuslaitokset, TE-keskus, RKTL, konsultit			
	Tutkimustoiminnan lisääminen	Maankohoamisilmioon ja sen vaikutuksiin liittyvien tutkimusten toteuttaminen (esim. fladojen ja kluuvien kehittyminen ja suojeluarvojen muuttuminen)	Geodeettinen laitos, ympäristöviranomaiset			
VI LUONTO- JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ						
VI B. Merialuekohtaiset hankkeet						
Ouran saaristo (Merikarvia)	Luonnon monimuotoisuuden selvittäminen ja säilyttäminen	Meriharjuksen hoito- ja suojeluhankkeen toteuttaminen	TE-keskus, RKTL, vesialueen omistajat		TE-keskus	